

ולבסוף הצליח להזדקף. בצעדים כושלים קרב אל דלת המרפסת ופתח אותה. קרקוש ספל הקפה על הצלחת פסק, והתחדש מיד.

אף על פי שאחזה בכוס הכחולה שלה עם התחתית התואמת, כמו זו שנמצאה מנופצת ביום היעלמה, מאר לא ניצבה שם זקופה כתמר, כמנהגה עם שחר. כתפיה היו שפופות, וניכר היה בידיה הרועדות שהן חסרות כוח לאחוז בכלי החרסינה הדק. הכוס רטטה בצליל זך: צלצול עדין שחפר בלב מנהרות של יראה ואימה סתומה, שבהן לא התנסה נאביל מעולם. כשחשה בנוכחותו הרפתה מן הצלחת ומן הכוס, והן נעלמו ברחש מוזר. ידה נשמטה לצדה חסרת חיים.

המבט שנתנה בקו ההרים המתגלה באור הבוקר החדש היה אטום ומרוחק. שערה, האסוף תמיד בקפידה, היה סתור ופרוע באופן שלא ראה אצלה מימיו. גם פניה הנאות נראו חסרות חיים. לולא עפעפה בריסיה הארוכים, שלראשונה זה זמן רב לא היו מודגשים בצבע שחור, היה נשבע שהוא ניצב מול בר-מינן.

"מאר, מאר..." פלט בצרידות מגרונו השרוט מזעקותיו.

פניה היו שונות. הייתה זו מאר, אך אחרת. זקנה פי כמה וכמה, טובלת בעייפות אימה ותווי פניה מעוכים כעין שק מדולדל חסר חיות. הוא היסס לרגע ותהה אם לא דאברה עומדת מולו, או דמות שאולה אחרת שבאה להתל בו היתול אכזרי במיוחד. ואז באה ההבנה שחטאו כבד הרבה מעבר למה שסבר בשנים הרבות שבמהלכן מחל וריחם על עצמו.

היא הסבה את ראשה ממנו ופנתה לכיוון הדלת, והוא הבחין שהיא מביטה אל מעבר לכתפו ומנסה לחייך ואף להניע את ראשה, כמברכת אותו או כנפרדת מאחר.

נאביל היסס והושיט ידו לעברה, ומאחר שלא ניכרו במבטה אישור או דחייה, נסוג מעט. כששב וקירב את אצבעותיו ונגע בכתפה ובידה, הייתה היד קרה, אך לא היה זה קור של מתים. לולא אחז בה, ככל הנראה הייתה נופלת. תזוזה עצבנית, אופיינית כל כך למאר, כשל סילוק מטרד או סירוב מוחלט לכל מחווה הרתיעה אותו, והוא הרפה ממנה. אז גם הכיר על פי תנועת הדחייה החדה, שאכן זוהי מאר ולא ג'ין בתחפושת מרושעת, או היתול של ההכרה הממתיקה לעצמה את המציאות הכפויה.

כשצעדו באטיות צעד אחר צעד אל חדר השינה, הבחינה בצרורות בגדיה הארוזים חבילות חבילות לאורך הקיר לצד ארון הבגדים הגדול שדלתותיו היו פעורות.

"תחזיר את הבגדים בדיוק כמו שהיו" אמרה בלאות, אך בקולה נשמע הטון המצווה של מאר, שלא היה אפשר לטעות בו. "אני עייפה. עד שאקום, שהכול ישוב להיות כמו שהיה."

נאביל ניסה לומר דבר מה, אך היא השתיקה אותו בתנועת יד כמעט לא מורגשת. חלשה הייתה משתוכל להרים את זרועה. כוחותיה אפסו בגרירת רגליה מן המרפסת לחדר. כשעמדה מול מיטתם - סתורה בצדו של נאביל, ומסודרת בכיסוי חדש שנעמי קנתה רק לפני ימים אחדים, בצד המיותם - התעוותו פניה בכעס, אך לא אמרה מילה. נאביל זינק במהירות, הסיר את הכיסוי המתוח, הרים את השמיכה ואף יישר את הכרית, כדי שתשכב ברווחה בצד הקרוב למרפסת, כמנהגם מיום כניסתם לבית.

לרגע היססה. היא בחנה את הסדין המגוהץ למשעי בצד שלה, הציצה בנאביל, ובבת צחוק כמעט לא מורגשת כמחווה של תודה התרצתה ונפלה על המיטה.

נאביל הגביה את רגליה ורכן עליה להיטיב את השמיכה. פניה, שנפלה בהן זקנה זרה, שבו להחרידו. הוא עמד לנשק ללחיה, אולם חבטות בדלת הכניסה גרמו לו להזדקף. ברור היה לו כי השכנים באו לראות את מאר ששבה מן המתים. הוא מיהר אל דלת הכניסה ונעל את השרשרת שמעולם לא היתה בשימוש קודם, ופתח את הדלת כדי סדק צר.

"קראו לרופא ולסבתא דאברה, בשם כל הג'נים," קרא בכעס ובהדרת סמכות ששכח את טעמה זה כבר.

שקט מוזר השתרר בכניסה לבית. המילה ג'נים נהגתה בפיו של נאביל בעגה מיוחדת, עוצבה לסכין ומילאה יראה את השומעים. חיש קל התגלגלה במורד המדרגות אל החצר ומשם אל הרחוב, שהחל להתמלא אנשים בשעת בוקר מוקדמת זו. המילה קיבלה חיות משל עצמה ונלחשה שוב ושוב בקרב הקהל ההולך ונאסף. הוא נעל את הדלת ומיהר אל המיטה. מאר פקחה עיניים כבויות ולחשה:

"שלא יעזו להזיז אותי מהמיטה. אני אהיה בסדר. שלא יגעו בי, שמעת?"

"כן מאר, שמעתי," הנהן. דמעות בלתי נשלטות ואנחת בכי אצורה פרצו ממנו.

"אני סומכת עליך, נאביל. שלא יזיזו אותי מכאן לשום מקום. תגיד להם שאמרת שאהיה בסדר, רק שיניחו לי. אל תיתן לאף אחד להזיז אותי מכאן... בכל מחיר," היא נשנקה בשיעול ואילצה את עצמה להמשיך: "נאביל... אני סומכת עליך," קולה הרפה והצרוד דעך. נדמה היה לו שחייכה לפני ששקעה לה.

"מאר, את – את צריכה משהו? לשתות אולי?" לחש לה, אך היא כבר ישנה.